

MỘT VÒNG SƠ TUYỂN THÀNH CÔNG Ở PHÁP

Ngày 20.11.2016, cuộc Bầu cử Sơ tuyển hữu phái và trung phái tại Pháp, vòng Một, để chuẩn bị cho mùa tranh cử Tổng thống nhiệm kỳ 2017-2022 đã hoàn thành việc chọn 2 trong số 7 ứng cử viên với ba bất ngờ :

- i. Số cử tri tham gia đầu phiếu vượt trên 4 triệu ;
- ii. Các cuộc thăm dò dân ý (sondages) từ lâu cho thấy ứng cử viên François Fillon chỉ về hạng 3 sau 2 ứng cử viên Alain Juppé và Nicolas Sarkozy cho đến lúc cuối mới cho thấy có thể vượt qua ông Sarkozy. Kết quả, ông Fillon (44,1 % số phiếu hợp lệ) đã vượt xa ông Juppé (28,6%) và hơn gấp đôi ông Sarkozy (20,7%) ;
- iii. Cựu Tổng thống Sarkozy bị loại bởi hai cựu Thủ tướng.

I. VÒNG CHUNG KẾT.

Ngày 27.11.2016, Chung kết cuộc Bầu cử Sơ tuyển hữu phái và trung phái tại Pháp để chuẩn bị cho mùa tranh cử Tổng thống nhiệm kỳ 2017-2022 đã thành công tốt đẹp với những đặc điểm:

A.- Kết quả :

Ứng cử viên	Số Phiếu	% Tổng số Phiếu
Francois FILLON	2 904 246	66,5%
Alain JUPPÉ	1 464 075	33,5%
Tổng cộng :	4 368 321	100%

Theo thăm dò dân ý do viện Elabe thực hiện nơi các cử tri đã đầu phiếu cho đài truyền hình cho thấy 15% những người được hỏi cho biết có cảm tình với tả phái, 12% không theo tả hay hữu phái và 9% thuộc Mặt trận Quốc gia (Front National).

B.- Đêm dài tuyên bố Kết quả.

Đúng 19 giờ, cửa các phòng đầu phiếu đóng lại. Cuộc kiểm phiếu bắt đầu và kết quả phải được phê chuẩn bởi bà Anne Levađe, luật gia, Chủ tịch Thẩm quyền Tối cao (Haute-Autorité) và được tuyên bố từng phần lần đầu bởi bà lúc 20 giờ 30 : tại 3 565 phòng đầu phiếu với 963 422 cử tri, ông Fillon thu được 68,7% số phiếu bầu và 31,3% còn lại bầu cho ông Juppé.

Lúc hơn 20 giờ, ông Fillon đã đến bộ Chỉ huy bầu cử đặt tại Maison de la Chimie để gặp các cố vấn. Đồng thời, cũng để chờ ông Juppé lên tiếng trước... chấp nhận kết quả. Trong thời gian đó, các ứng cử viên thất bại ở vòng một lần lượt lên tiếng chào mừng thắng lợi của ông Fillon và chúc ông ‘may mắn cho cuộc dẫn thân chính trị trong tương lai’ và ‘Tôi cũng có một ý nghĩ thân thiện dành cho Alain Juppé, người bảo vệ niềm tin với những ý tưởng của ông trong suốt thời kỳ tranh cử này’. Ông Nicolas Sarkozy đã mời gọi mọi người tập hợp xung quanh ông Fillon ‘để đảm bảo sự thay đổi luân phiên chính trị nước Pháp hơn bao giờ hết vào năm 2017’.

Lúc 21 giờ 06, ông Alain Juppé xuất hiện trên màn ảnh truyền hình. Thật cảm động, ông bày tỏ lòng biết ơn sâu những người đã cộng tác với ông trong thời gian chuẩn bị chương trình sẽ thực hiện khi người Pháp tín nhiệm, thời gian vận động tranh cử và những người đã dành lá phiếu của mình cho tôi'. Ông nhận sự thất bại của mình và ca ngợi ông Fillon và hứa sẽ trợ giúp ông Fillon. 'Tôi chúc ông may mắn cho các cuộc tranh cử và chiến thắng tiếp trong tương lai'. Ông cũng cảm ơn Thẩm quyền Tối cao đã tổ chức các vòng Sơ tuyển đã 'diễn ra trong điều kiện thật tốt'. Về tương lai của mình, ông nói 'Tôi sẽ hiến toàn thời gian mình cho nhiệm vụ thị trường Bordeaux đã mang lại cho tôi rất nhiều niềm vui. Ông kết luận: 'tôi đã dành phần lớn đời sống của tôi để phục vụ Pháp. Tôi chúc các bạn may mắn và tôi ước muốn tất cả may mắn cho nước Pháp'.

Lúc 21 giờ 10, ông François Fillon mở lời 'Chiến thắng đã đến với tôi, một chiến thắng cơ bản được xây dựng trên những niềm tin từ ba năm với dự án và những giá trị của tôi. Nhiệm kỳ Tổng thống hiện nay thất bại, chúng ta phải bắt đầu lại như chưa từng có từ ba mươi năm qua. Tôi sẽ cần nhờ đến mọi người. Tôi gọi đến Alain Juppé một thông điệp thân hữu đáng kính: 'Bạn luôn là một nhân vật Quốc gia'. Tối nay, tôi đưa tay mời tất cả mọi người, những ai muốn phục vụ Đất Nước chúng ta.

Đất Nước chúng ta đang một nhu cầu rất lớn cho sự tôn trọng. Cử tri hữu và trung phái đã tìm thấy trong cách tiếp cận của tôi những giá trị của Pháp mà chúng ta tôn trọng. Những giá trị này luôn được tôi bảo vệ và chúng ta sẽ chia sẻ với những người yêu nước Pháp. Tương lai đang chờ đợi chúng ta. Chúng ta có tất cả cơ may cần có của một quốc gia có chủ quyền, đứng đầu Âu châu. Tôi có nhiệm vụ khôi phục niềm tự tin nơi người Pháp. Đang có hàng triệu người đã sẵn sàng để tiến bước. Tôi thấy một lực lượng đang chờ thời điểm của mình, lực lượng này sẽ là vô thường nếu ai biết hướng dẫn tới một sự thay đổi chưa từng có. Ta phải là sự thất bại. Phe cực hữu là sự phá sản. Hollande đã hạ giá chức vụ Tổng thống, nên sẽ cần phải khôi phục lại'.

Đài Truyền hình công France 2 dành giờ cho những ứng cử viên đã tuyên bố tham gia tuyên cử Tổng thống năm 2017 như ông Jean-Luc Mélenchon (Front de Gauche, cực tả), ông Arnaud Montebourg (Parti socialiste, tả phái), ông Emmanuel Macron (En marche, không hữu cũng không tả phái), ông Florian Philippot (Front national, bị cho là 'cực hữu', đại diện cho bà Marine Le Pen, ứng cử viên). Tất cả đều công kích Dự án sẽ thực hiện của ông François Fillon khi trở thành Tổng thống nhiệm kỳ 2017-2022. Các đảng trung phái như Modem (Mouvement Démocrate, ông François Bayrou làm chủ tịch) hay UDI (Union des démocrates et indépendants, ông Jean Christophe Lagarde) không đồng ý ủng hộ ông Fillon. Nhưng, để có các Dân biểu được đắc cử Quốc hội năm 2017, các đảng này cần sự thỏa thuận với Les Républiques để hỗ trợ lẫn nhau. Ông Bayrou cho biết sẽ ra ứng cử hay không vào tháng Giêng 2017.

C.- Dự án tranh cử của ông F. Fillon (những điểm chính).

Sau gần năm năm suy thoái, nước Pháp cần phục hồi bằng những chính sách kiệm ước, nhưng khôn ngoan cần kiệm. Ủng cử viên Tổng thống Pháp François Fillon cam kết :

- Cắt giảm chi tiêu công (tiết kiệm 110 tỷ euro) bằng dự kiến sẽ giảm 500.000 trong tổng số 5,4 triệu công chức trong khu vực hành chính công. Kết quả là một trong những biện pháp hầu giảm 100 triệu euro chi tiêu từ ngân sách quốc gia ;

- Ngoài ra, các công chức sẽ làm việc 39 giờ/tuần và chỉ được trả lương 37 giờ. Biện pháp này có thể gặp phải sự phản đối gắt, kể cả đình công và biểu tình được tổ chức bởi các nghiệp đoàn ;

- Tăng tuổi nghỉ hưu từ 62 lên 65 ;

- Để tăng cường sức cạnh tranh của các xí nghiệp, thuế thu nhập công ty sẽ được giảm từ 33% xuống còn 25% cũng như giảm thuế đánh vào những người giàu nhất. Việc hỗ trợ tài chính cho các xí nghiệp nhỏ và trung hạng (petites et moyennes entreprises, PME) bằng giảm thuế lợi tức sẽ đưa nước Pháp, trong mười năm, trở thành nền kinh tế nhất Âu châu và, trong năm năm, số người thất nghiệp có thể chỉ ở mức 5% số người trong tuổi làm việc.

- duy trì việc Quỹ Bảo hiểm xã hội (caisse Sécurité sociale) hoàn trả chi phí khám và bệnh cho ‘những người mắc bệnh hiểm nghèo hoặc bệnh mãn tính’ nhưng sẽ yêu cầu các hãng bảo hiểm tư nhân chi trả các khoản bảo hiểm cho những người khám chữa các bệnh thông thường ;

- Bãi bỏ thời gian làm việc pháp định 35 giờ/tuần. Chủ xí nghiệp và người lao động trong lĩnh vực tư nhân sẽ thỏa thuận giờ làm việc trực tiếp với nhau nhưng không vượt quá mức 48 giờ/tuần theo giới hạn của Liên hiệp Âu châu. Như vậy, không còn có những giờ phụ trội (heures supplémentaires) ;

- Ứng viên Tổng thống Fillon không chấp nhận cái gọi là ‘chủ nghĩa đa văn hóa’ tại Pháp và khẳng định nước Pháp đang ‘gặp những vấn đề liên quan đến người Hồi giáo’, nên ông sẽ yêu cầu ‘những người này phải chấp nhận những điều mà mọi tôn giáo khác phải chấp nhận, vì mọi hành động cực đoan và quá khích không có chỗ tại Pháp’.

- Tìm cách giới hạn ‘tới mức tối đa’ số lượng người nhập cư.

- Ông Fillon mạnh mẽ lên án dự luật ủng hộ hôn nhân đồng tính hồi năm 2013, với tên ‘Mariage pour tous’ (Đám cưới cho mọi người). Do đó, nó đã đẩy nhiều trăm nghìn người xuống đường biểu tình phản đối. Hiện tại, ông vẫn giữ quan điểm của mình, nhưng sẽ không thay đổi luật để cho phép người đồng tính có một số quyền nhất định.

- Dự định sẽ giảm thuế đánh vào những gia đình thuộc tầng lớp trung lưu và chống việc những phụ nữ độc thân hoặc những người đồng tính nữ được phép tiếp cận các biện pháp hỗ trợ sinh sản. Đồng thời, ông cũng phản đối việc nạo thai và phá thai.

D.- Kết quả tài chính.

Với 8 641 201 cử tri tham gia hai vòng đầu phiếu Sơ tuyển, Ủy ban Toàn quốc Tổ chức Sơ tuyển (Commission nationale d'organisation de la primaire) đã thu được hơn 17,282 triệu euro. Sau khi trừ các chi phí về tổ chức, một số tiền còn dư khoảng 9 triệu được dùng làm chi phí vận động cho việc tranh cử của ông Fillon mà định mức luật định là 22,5 triệu.

II. MỘT VÒNG SƠ TUYỂN KHÁC BẮT ĐẦU.

Ngày 01.12.2016, vòng Sơ tuyển các ứng cử viên cánh tả bắt đầu nhận đơn cho đến ngày 15.12.2016. Ngay những giờ phút đầu đã có 5 ông và 1 bà tuyên bố sẽ tham dự.

Lúc 20 giờ hôm đó, Tổng thống François Hollande đã trực tiếp xuất hiện trên màn ảnh truyền hình để tuyên bố ông không có đạt được mức ủng hộ cần thiết để có thể đắc cử nhiệm kỳ thứ hai : ‘Tôi nhận thức được hậu quả của việc tiến hành tranh cử khi không có đủ sự hậu thuẫn cần thiết. Vì lý do đó tôi quyết định không ra dự tranh trong cuộc bầu cử tổng thống kế tiếp’.

Hà Minh Thảo